

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Charitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

CORRECTIO. CAP. II.

A Sed & ille Columbarum pullos, aut par Turturum obtulisse dicitur apud Adamantium, qui aliquem *Columba* s. absterruerit à vitiis & sceleribus, hortandoque monendoq; ad animæ simplicitatem traduxerit. *No& qualis*. Tangit hoc etiam Cyprianus, qui emissam ab Noe Columbam lapsorum imaginem pra se ferre commentatur. Sed his jam aliquantulum insistamus, cum nequaquam Divinæ literæ sint ab hoc arguento dissimiles in quibus Columbam multipliciter figurare comperimus, ac perinde significata etiam variari. Sed hic series exigit, ut prius de fusca loquamur de aurea atque argentea suo mox loco dicuntur. Nam quæ ad Noam Oleæ virentis ramum ore gestat, fusca ponitur à Prophetis, esq; indicium perhibetur mentis, quæ à perperam factis jam abstineat, seq; quieti dedat, hoc est, tranquillitati, quæ non nisi inde purgato à vitiis animo locū habet. Sub vesperam hæc revertitur, deficiente quippe luce, quod tantumdem est, ac si momentanea, aut brevi temporis curriculo duratura felicitatis dicemus. Sub vesperam, inquam, advolat, ne occupetur à nocte quippe ne intercipiatur à morte, prius quam infestum eluerit scelus, atq; ita perpetui carceris supplicio afficiatur. Promissam enim esse veniam ei, qui paratus sit, in posterum bene, pie, & honeste vivere, & à quibus emerget vitiis & voraginebus abhorre, alio loco indicat uropygium auri fulgore illitum: de quo tamen apertius disputatur inferius. De Olea quoque, quæ sit misericordia signum, suo loco dictum.

ILLECEBRAE AMATORIAE. CAP. III.

Quod vero fæcetes Ægyptii per volucris hujus simulacrum illecebras amatorias significarent, duabus utriusq; sexus Columbis fæse invicem exosculantibus adpictis: ea de causa factum, quod illæ non prius ad Veneris copulam, quam ad osculationem deveniunt. Hinc legas apud Sene-cam Mæcenatis dictum illud, *Columbam labris inférens labm*. Extant & Gallieni Imp. carmina fatis luculenta, quibus laetiviam hujusmodi per amatorium etiam murmur ab eis exprimi declarat eo in epithalamio quod ipse lufit, cum fratrum suorum filios jungeret:

*Ite, ait, ó pueri paricer sudate medullis
Omnibus inter vos, non murmura vestra Columba,
Brachia non Hedera, non vincant oscula Conche.*

C Ea autem de causa, quod oscularum blandities Columba norunt, dedicatas eas Veneri Græcorum pleriq; tradidere. Ceterum Athenæus ob id factum putat, quod in Cypro Columba primum reper-ta, indeq; ad gentes alias transmisæ. Veneri enim sacram esse Cyprum omnes norunt, Propter vero falacitatem eam, que notissima est in Columbis, Albertus non inepte nomen iis inditum ideo putat, quod lumbos colant: in Venerem quippe se ultro incitent, ingenita nequitia stimulata, cuius sedem in lumbis esse alibi distinximus. Apollodorus quoq; de iis, quæ de iis conscripsit, Columbam Veneri sacram laetivæ ergo dicit, nomenq; illi Græce Ἀλεξανδρεῖα; Ἀλεξανδρεῖα, quod supra modum amoris det operam, arbitratur. Sane Siculi olim persuasum habuere, Venerem ab Ericis monte digres-sam, per dies novem statu singulis annis tempore secessum colere, interimque nullas toto eo tractu Columbas apparere: abire enim illas Deo sua comites, nonā vero post diem adventare unam redi-tus pronunciam, quæ Veneris templum ingrediebatur, reliquas mox uno turmatim agmine reverti, atque hinc gaudio exultantes Venerem adesse profitebantur, diemque eum hilarem, cantibus & jo-cis festivum atque jucundum celebrabant.

CHARITAS. CAP. IV.

Sane quod mutuis fæsculis Columba suavientur, ansiam dedit, ut charitatem, amoris quippe pii virtutem hieroglyphice per Columbā nonnulli interpretentur. Et Apostolum citat Origenes, qui de charitate locutus, Columbā protulerit. Eruditissimus etiam Cyprianus tam vita sanctitate quam facundia clarus, in iis, quæ adversus Novationum pro unitate concordiaq; piorum omnium scripsit: *Idcirco, ait, & in Columba venit Spiritus sanctus simplex animal, & lexum, non felle amarum, non mortibus sanguini, non unguinū laceratione violentū, cuju ingenium est hospitia humana diligere, unius domus confortiū nosse, cum generant simul filios educare (ita enim legendū est, non edere) cum commenat volatibus invi-cem sohlerere, cōmuni conversatione vitam suam degere, oris oculū concordia pacis agnoscere, circa omnia*

*Cur Veneri
dicata Co.
lumba.*

*Cujus cur-
sus ab his
trahebatur
ex Ovid. lib.
25. Metam.*

deum

Kk 3

*Gallorum
mores hu-
minissimi.
Plin. lib. 7.
& Valer.
Max. de in-
fus. anti-
quis lib. 2.*

demum humanitatis omnem implere legem. Noti sunt humanissimi Gallorum omnium mores, qui pa-
sim oscula tanto studio colunt, ut honori sibi ducant, quod adveniens hospes uxorem, sorores, filii,
as etiamnum virgines osculo adhibito salutaverit, & in amplexum acceperit, & in gremium sibi affi-
dere iulerit. Nam & apud Romanos olim licebat ob vias quasq; mulieres excipere osculo, quod ideo
Cato institutum tradit, ut explorarent an mulieres temetum olerent: capitale enim erat Romana
femini gustare vinum, ideoque ferunt fœminam quæ sub Romulo vinum biberat, à marito impo-
ne occisam. Apud Lacedamios oscula non concepia modo, sed etiam instituti Ludi, propositaque
præmia iis, qui seniores lepidius suaviarent. Nisi &orum id inventum, & à Megarenisibus etiam inho-
norem Dioclis observatum. Nam & illæ Romanorum exosculationes, ut fœmineo generi honos ha-
beretur, sanctæ sunt, ut apud Plutarchum legitur, nempe quod Aboriginis in Tyberim investi-
Roma quædam nomine inter mulieres quas secum adduxerant nobilis, author fuit, ut classis obli-
meretur incendio, unde coacti sint ibi sedem figere: quod cum illis feliciter successit ejus genera
præmia mulieribus detulerunt, quæ auspiciissimi facti memoriam prorogarent. Ad hanc Nomadum
asperrima rusticitas incessit, quorum tanta fuit severitas, ut ne filios quidem suos oscularentur. In
Divinis nostræ pietatis monumentis ipsum Astartorem nostrum legimus charitatem, ut ita dicim
frigidam in Simone hospite, quod osculo non fuerit ab eo exceptus, exprobrasse. Et sacris Ponitū
Roma ritu solenni per mutuas exosculationes pacis augurium celebratur:

*Ipse etenim castra dum operatur mente sacerdos,
Oscula dat, que dent ille vel ille aliis.*

A E R. C A P. V.

*C*redidere nonnulli Columbam ab Assyriis coli in Semiramidis gratiam, sed authores Graeci
Rhee potius memoriam: utpote qui afferant, aerem & aquam potiores esse partes, in quibus
ostentet se natura rerum, pariq; ratione abstinere eos à piscibus. Cum vero volatile unumquodcu-
nimal sit aeris indicium. Columbam præcipue nuncupatione hac, hieroglyphicoe veteres hono-
verunt, quod domesticis alitibus nulla neq; longius domo, neque diutius abvolet, tecti tamen insi-
que memor summa fide revertatur, & mansuetissima nobiscum consuetudine diversetur. Objec-
tibunt Hirundinem alii, quæ trans mare etiam migret, ad sibi domesticam tamen sedem redeat: sed l-
le nunquam cicurantur, neque ulla nobiscum consuetudine sociantur: five ea potius fuerit hujus ho-
noris causa, quod illi tantum sit cum aere familiaritas, ut ibi tutius quam humi versari videatur, tan-
que sit ejus volatus facilitas, ut Maro dicat,

Enti. lib. 5. Radit iter liquidum, celeres neque commovet alas :

Alba Palatino sancta Columba Syro?

In uno sane Cybiratico Columba cusa hanc loci religionem mihi videtur indicare. De urbe hec

*Numus Cy-
banticus. Horatius : Ne Cybantica, ne Bithina negotia perdas.*
In Cilicia ea est, quamvis & alia sit minoris Phrygia. In uno autem inscriptio est XTBIPA: Signum,
Epiſt. 6. 1. Columbus volans. Fuit & puella Phthia nomine, quam Jupiter fertur adamasse ejusque formim in
Columba speciem commutasse: traditum ab Aſiano. Sed hoc nihil facit ad Ægyptiacam. Quod vero
de Semirami dicebamus, addeamus & illud ab ea derivatum, ut Persæ matrum filiarumque suarum
conjugia non abhorreant, utpote quæ ſuum ad stuprum usq; consuetudinem adamassæ fertur.

I M P I U S I N G R A T U S Q U E. C A P. VI.

*Q*uin hæc iniusta est Columbarum generi nota, quod eorum mas iam validior factus, patrem ro-
stro impedit, & à matris confortio tentat abigere, ejusq; conjugii locum occupare. Quapropter
Ægyptii sacerdotes impium ingratumq; hominem, ac, in eos qui de se bene meriti fuerint, perde-
cem, significare si vellent, *Columbam*, inquit Horus, aut pullum ejus, qui marrem solleciaret, fum-
confuerant.

CASTI-